

Marinus van Dee: 'Personeel is geen kostenpost, maar investering in bedrijf'

Bewust groter groeien

Het opschalen van een melkveebedrijf is volgens DLV meer dan alleen het aantal koeien op het bedrijf verdubbelen. In de Eemlandhoeve in Bunschoten organiseerde de adviesgroep daarom een symposium met aandachtspunten voor melkveehouders die een groeislag willen maken.

tekst Jorieke van Cappellen

Ruud Huirne:
'Weiden noodzaak voor maatschappelijk draagvlak schaalvergroting'

Jaap Sloff:
'Denk bij ontwerp stal ook aan hoe je dieren snel in handen krijgt'

Marinus van Dee:
'Groeien met personeel moet je ook zien als groei van jezelf'

Als eerste spreker van het symposium 'Van koeienboer tot miljoenenmanager' schetste Ruud Huirne, directeur van het Landbouw Economisch Instituut (LEI) van Wageningen UR, de huidige ontwikkelingen in de sector. 'Het aantal bedrijven in Nederland neemt af, terwijl de overblijvende bedrijven steeds groter worden.' Volgens Huirne is de schaalvergroting een gevolg van de huidige technologische ontwikkelingen en de ontwikkeling van de markt. Voor die grote gespecialiseerde melkveebedrijven ziet Huirne in Nederland zeker een toekomst. 'Wel is voldoende

maatschappelijk draagvlak een belangrijke randvoorwaarde voor acceptatie van grote bedrijven', vertelde Huirne de ongeveer zestig, overwegend jonge, melkveehouders in de zaal. 'In mijn ogen blijft weidegang daarom ook bij grote bedrijven noodzakelijk.' Die uitspraak riep vragen op bij het publiek. Huirne legde uit: 'De tolerantie bij de consument wordt minder en de schaalvergroting in de melkveehouderij wordt kritisch gevolgd. Ook al weid je je koeien niet, als ondernemer moet je dit soort ontwikkelingen wel onderkennen en uitleggen waarom je dit doet.'

Jaap Sloff, bouwkundig adviseur van DLV, ging in op het slim ontwerpen van een stal voor grote groepen koeien. 'Je ziet dat bij bedrijven die nu willen opschalen van twee naar vier robots, de beschikbare tijd knellend wordt.' Sloff vergeleek de bedrijfsvoering van een melkveebedrijf met die van een varkensbedrijf. 'In de zeugenhouderij kan één persoon 400 zeugen verzorgen. In de melkveehouderij ligt het aantal koeien per persoon rond de 100.'

Protocollen

Waar zit hem dat in? Volgens Sloff is er in de melkveehouderij nog veel winst te beha-

len door het werken met protocollen, gerichte automatisering, aandacht voor preventieve gezondheidszorg en koecomfort.' Slimme stalinrichting met korte looplijnen levert ook veel winst op. 'Investeer in koecomfort en denk bij het ontwerpen van de stal niet alleen in grote koppels, maar denk er ook aan hoe je individuele dieren snel in handen krijgt. Houd groepsindelingen in de stal flexibel, zodat je die gemakkelijk kunt aanpassen als dat nodig is.'

Vreemde arbeid

Na de pauze benadrukte Johnny Hogenkamp, varkenshouder in Dalfsen en initiatiefnemer van het netwerk Farmfocus, nog eens het belang van plannen. 'Wordt een bedrijf groter, dan word je gedwongen om structuur aan te brengen, anders is het rendement van schaalvergroting ver te zoeken. In de varkenshouderij is het opstellen van vaste werkprotocollen voor werknemers heel gebruikelijk. Het werkt efficiënter en ook prettiger als mensen weten wat hun taken zijn.' Marinus van Dee, commercieel directeur van AB Oost, ging verder in op het inzetten van vreemde arbeid. 'Goed personeel wordt nog te weinig gezien als investering in de toekomst, eerder als een kostenpost.' Hij adviseerde de aanwezigen om de nodige extra arbeid hard te maken in cijfers, om de uren arbeid optimaal te benutten. 'Personeel in dienst nemen vergt overigens ook een kritische blik op jezelf. Je moet mensen aansturen en verantwoordelijkheid kunnen en durven geven. Groeien met personeel zie ik daarmee ook als groei van jezelf.'